

Cristòfol Despuig

LOS COL-LOQUIS DE LA INSIGNE CIUTAT DE TORTOSA

El tortosí Cristòfor Despuig assegurava a mitjan segle XVI que els castellans no van participar de cap manera a la descoberta d'Amèrica

Autor: Carles Ibáñez

Data de publicació: 17-09-2012

Un historiador del segle XVI afirma que la descoberta d'Amèrica "no s'ha d'atribuir als castellans". El text diu això perquè el llibre no es va editar mai. A més a més afirma que tot va ser impulsat per Ferran II, rei dels catalans i de la Corona d'Aragó.

Llegint el llibre de l'escriptor Cristòfor Despuig els Col·loquis de la Insigne Ciutat de Tortosa, redactat a mitjan del segle XVI, he trobat un passatge interessant on diu clarament que la descoberta d'Amèrica va ser un assumpte de la Corona d'Aragó:

"Lívio: Diego de Valera, qu'és castellà, [ho] escriu y no u escriguera, per ser en nostre favor, si així no fóra. Y finalment, lo regne de Granada que, com sabeu, és estat tostemps com busca en ull al regne de Castella, ja may s'és pogut conquistar fins que lo rey de Aragó Don Fernando Segon hy à posat les mans; y la jornada de les Yndies del mar Océano, que Christòfol Colom, genovés, començà y après acabaren Ferrando Cortés y Francisco Pissarro, ab pròspera fortuna del mateix rey Don Fernando de Aragó, per manament y ordre del qual se comensà, se ha de atribuir no gens a castellans".

(El podeu trobar a la pàgina 281 d'aquesta edició digital: <http://data.inh.cat/files/files/120723144121271.pdf>)

El text és molt clar respecte al fet que va ser la Corona d'Aragó la que va fer la descoberta d'Amèrica, i fou escrit només uns 50 anys després dels primers viatges. També crida l'atenció el fet que quan parla de Cristòfor Colom hi ha l'afegit que era genovès, mentre que no hi és en el cas de Cortés i Pissarro. És a dir, que no es diu que no fossin aragonesos. Per tant, caldria deduir que, o bé aquests dos personatges eren de la Corona d'Aragó, o bé l'afegit de genovès a Colom és fruit d'una "revisió" per part de la censura (o bé totes dues coses).

Per cert, una curiositat sobre el tema de Colom i la ciutat de Tortosa (d'on era Despuig): sembla que l'illa de Ferreries (que ja no existeix, ara és un barri de la ciutat) es deia Gènova, perquè es va conquerir amb l'ajuda dels genovesos, i és un dels arguments pel qual alguns tortosins diuen que Colom podria ser d'aquesta ciutat.

Carles Ibáñez

Santa Bàrbara, Montsià